

რედაქცია: სოლოლაკზე, სერ-გივეის ქუჩაზე, ივ. ამირალოვის სახლში. № 8.

კანტორა რედაქციის: სერ-გივეის ქუჩაზე, ივ. ამირალოვის სახლებში, № 8.

ხელის-მოწერა მიიღება კანტორაში. მარეშე მცხოვრებთათვის: ВЪ Типографіи. ВЪ редакцію газ. „Дრობა“.

გაზეთის ფასი: თბილისში — 8 მან., ნ. ხევარ წლისა — 4 მან. და 50 კაპ., ოთხის თვის — 3 მან.

ყოველ დღე ორზაბათს გარდა

დროება

ცალკე ნომერი ღირს შაურათ

განცხადება: მიიღება ქართულს, რუსულს, სომხურს და სხვა ენებზე.

ფასი განცხადების: ღირს ასობით ასობზე — 1 კაპ., ასო-მოთვრულით ატრიქონზე — 8 კაპ., ჩვეულებრივის ცი-ცეროთი — 5 კაპ., პატარათი — 4 კაპ.

რედაქციას უფლება აქვს გასწოროს და შეამოკლოს დასაბეჭდათ გამოგზავნილი სტატიები. დაუბეჭდელი სტატიები ავტორს არ დაუბრუნდება.

„დროება“

ღირს სამ მანეთად

პირველი ღვიწრობისთვის ფლის დამღვებამდინ — ო რ მანეთად.

ხელის-მოწერა შეიძლება თფილისში: რედაქციაში, სერგივეის ქუჩაზე, ივ. ამირალოვის სახლებში, № 8.

შალაქს გარეშე პირთა ამ აღრესით უნდა დაიბარონ გაზეთი: ВЪ Типографіи. ВЪ редакцію газеты „Дრობа“.

საქართველო

დღიური

* * * ჩვენ გვითხრეს, რომ უფშინდელის სინოდისაგან გამოგზავნილ რევიზორმა, რომელიც ამჟამად მუთაისის გუნერნიის სასულიერო სასწავლებლებს ათვალისწინებს, წინადადება მისცა ამ სასწავლებელთა ზედამხედველებსა, რომ ქართული ენის გაკვეთილები შეამცირონ ყველა კლასებში და მის მაგივრად რუსული ენის გაკვეთილები მოუმატონ. აპობენ, რომ გარდა მუთაისის სასულიერო სასწავლებლისა, ყველა სხვა სასწავლებელში უკვე ძალა-უნებურად აუსრულებიათ ეს უფ. რევიზორს წინადადება-ბრძანება. მუთაისის სასულიერო

სასწავლებელს კი ის ჰაზრი შეუტანია, რომ ქართული ენის გაკვეთილების მოკლებას ის ემჯობინებოდ, რომ ლათინურსა და ბერძნულს მოაკლონო და რუსულს მოუმატონო რადგან ეს ენები ჩვენებური სასულიერო წოდების პირებისათვის, რომელნიც ამ სასწავლებლებში გამოდიან, თითქმის სრულიად გამოუდგები არის ცხოვრებაშიო და უ-ქართულთ კი საქართველოს ხალხის მოძღვრებს თავიანთი სამღვთო მოვალეობის ასრულება არ შეუძლიანთო და სხვ.

სარწმუნო წყაროდამ რომ არ შეგვეტყო ეს ამბავი, უნდა გაეტყუეთ, ვერ დავეიჯერებდით:

სწორედ უბედურია ჩვენი ქვეყანა ამ რევიზორების მხრით: ჯერ იყო და უფ. ძერსკი, რომელმანც ამდენი საზოგადოება და ვაი-ვაგლახი მიაყენა ჩვენს სასულიერო სასწავლებლებს და იმათში მოსამსახურე ქართველებს; ახლა არის და ეს უფ. ბრიგოროვიჩი, რომელიც უმი-სოთაც შემცირებულ ქართული ენის სწავლას თითქო სულ ამოფხვრას ემუქრება! და ესეც მაშინ, როდესაც ჩვენი მხრის ყველა საერო მასწავლებელში კანონად და წესად დაიდვა და მთავრობისაგან დამტკიცდა, რომ სწავლა ქართულს, სამშობლო ენაზედ უნდა იყოს! ბასაკვირველია ღმერთმანი, რით ვერ გაიგეს, რომ, თუ სხვა სასწავლებლებში კი აუცილებელ საქიროებათა სცნეს

არა თუ სამშობლო ენის სწავლა, არამედ ამ ენაზე ყველა საგნების შესწავლა, ეს უფრო საქირო არ არის სასულიერო სასწავლებლებში, საიდანაც ქართველი ხალხის მოძღვარნი და მქადაგებელნი გამოდიან!..

* * * მაზეთს „ივერიაში“ ვკითხულობთ: * * * თფილისის გუბერნიის თავად-ახნაურთა საზოგადოებას, შეუძლებელ-მოსწავლეთა შემწეობისათვის“ ნება-რთვა მისვლია შკოლის განსწის თაობაზედ. როგორც „ივერიის“ წარსულ ნომერში იყონათქვამი, გამგებელი კომიტეტი იანერის დასაწყისშივე აპირებს შკოლის დაარსებას. ამ დღეებში იქნება თურმე დაბეჭდილი განცხადება შესახებ არზის შეტანისა და ყმაწვილების მიღებისა. როგორც შევიტყუთ, ბევრს ამ „საზოგადოების“ წევრთაგანს თვისი ხვედრი ფული არ შეუტანია; ეხლა, როდესაც „საზოგადოება“ იწყებს თვით საქმით მოქმედებას, იმედია, რომ დაახქარებენ საწევრო ფულის შეტანას. მეტი არ იქნება, ერთხელ კიდევ მოვიხსენიოთ, რომ მსურველთ შეუძლიანთ საწევრო ფულის შეტანისათვის მიმართონ ამ „საზოგადოების“ სეკრეტარს ნ. დ. მანანოვს („ივერიის“ რედაქციაში).

* * * ჩვენ შევიტყუთ, რომ იმ ცხრა ავაზაკის საქმე, რომელნიც ამ სამი თვის წინათ დაიჭირეს ერთად შალაქში და რომელთაც ბრალდებით უ. ძასუმოვის

ფალტონი

რამდენიმე სურათი

ხმისშარბის ცხოვრებიდან

(ზარემოლება *)

კვირა დილაა. მოქირის ცივი ნიავე. ცა ნაწყვეტ-ნაწყვეტი ღრუბლებით არის მოტული; ხეებზე მრიალებენ ფერნამკრთალი ფოთლები და უხვათ შორდებიან თავიანთ მზრდელ ტოტებს...

სოფლის ერთ განაპირა სახლის ბანზე შეყრილია ხალხი, ძირს დგანან დედა-კაცები; იქვე დგანან ახალგაზდა ბიჭები, იმათ უჭირავთ ხელში ცხენები, რომლებსაც მარტო თაქალთო აფენიათ და მუტელზე წითელი სარტყლები უჭერიათ. მე ვდგევარ ბანზე ხალხში.

*) „დროება“, № 220, 221 და 224.

— დოღვი თქვენჩი არ იციან განა? მკითხა ერთმა ხევსურმა.

— არა, მკვდრისთვის არ იციან დოღვის გამართვა; ქალაქში-კი მინახავს დოღვი, აღრე იცოდნენ ხოლმე, უბასუხე მე.

— იაე უბრალოდ ცხენთ ჭენება რა დოღვი ას! დოღვი კვდრისად იციან ჩვენჩი... ა ბეჩაე, ბეწიკურო! ძა ჭენობა არ იცოდი ცხენისა... აი წითელ ცხენ რომ დგას, განა ის იმ კაცისაი ას, ეხლა რომ დოღვის უშვრებიან. ძა ვოქკაც იყე და კარგადაც მოკვდ...

— როგორ თუ კარგა მოკვდა? მკითხე მე.

— როგორად ისე, რომ ერთა ქვემოკლ, მერმ დევეჭრათ თავში ტყვიით, აისეთა ვიპოვეთ შალაქის გზაზე. ის ბეწიკა იყო, თუ ბევრნ არ დახვედროდეს!.. თქვა და გაიქნია თავი ხევსურმა. ცხენებს დაუყარეს წითელ შილაზე

ქერი და ცოცოტა მოაქამეს, მერმე აიღეს მხედრებმა რამდენიმე კუბატი *) (პატარა ქაღები), მოასხდნენ ცხენებს და გასწიეს...

შველანი ბანზე შევედქით საყურებლათ. მანძილი ღირსი ჰქონდათ დანიშნული და მის გამო ცხენები ნელა ოთხათ მიჰყვანდათ...

აგერ ყველანი შეეფარნენ პატარა ქალას; კიდევ გამოჩნდნენ, კიდევ შეეფარნენ... რამდენიმე კაცი ძირს ჩავედით. მრთი საათი არ იქნებოდა იმათი წასვლის შემდეგ, როცა ბანიდამ მოისმა ხმა:

„— იპი გამოვიდეს; იპი ნიშანთანაც მოატანეს!..“

შველანი ბანზე ავცვივდით. ეს ალაგი, საიდანაც მხედრებს უქანასკნელათ

*) ა კუბატებს გაღუყრიათ, ეინცმნ გზაზე შეხედებათ.

და ახვერდოვის დაჭრა და გაცარცვა, ერთი კაცის მოკვლა და სხვა ბევრი ავაზაკობა, ამ ავაზაკების საქმე ხვალ, ნ წოგმბერს არის სამხედრო ოლქის სასამართლოში დანიშნულიო. ამბობენ, რომ ამ საქმის თაობაზე 20 კაცზე მეტი არის მოწმად დაბარებულიო.

* * * უკანასკნელი ქართული წარმოდგენილამ, რომლის შემოსავალი, როგორც მოგვსენებათ, ქართველ ღარიბ სტუდენტების სასარგებლოდ იყო დანიშნული, სულ 400 მანეთზე ცოტა მეტი შემოსულა და აქედამ ხარჯს გარდა ზემოხსენებული მიზნისათვის 200 მანეთი დარჩენილა.

ჩვენ გვითხრეს, რომ ამ თვის 15-ს ქართული სცენის მოყვარენი კიდევ აპირებენ წარმოდგენის გამართვას; თამაშობენ „მე მინდა კნენია გავხდეს“, „მიროვი პოსრედნიკის სცენებს“ და „სყალ-მყალს ცოლ-ქმარს შუა“. ამ თვის დამლევითვის, როგორც ისმის, ესე ქართული სცენის მოყვარენი ამზადებენ მსტროვსკის კომედიას „შემოსავლიან ადგილს“ უ. ა. შიჭინაძისაგან ნათარგმნს.

* * * „თფილისის მოამბე“ გვაცნობებს. რომ გასული ღვინობისთვის 31-ს შავს ზღვაზე, შოთის მახლობლად, ღელვისაგან დაღუპულა როსტოვიდამ მოსული საფაქრო გემი, რომელშიაც ყოფილა 35,000 ფუთი პურის ფქვილი თფილისელი მეიჯარადრის შითოვეისა.

რუსული გაზეთები გვაცნობებენ, რომ ამავე დღეებში სევასტოპოლის მახლობლად დაღუპულა რუსის საუკეთესო გემი — „ლივადია“, რომელზედაც ხელმწიფე იმპერატორი მოგზაურობდა ხოლმე მუდამ. პასაჟირები კი გამოუყვანიათ ნაპირზე. ეს გემი, როგორც ამბობენ, ორ მილიონად ღირდაო.

„დროების“ კორექსიონდენცია

მეჯრუსხევი, 24 ოქტომბერს. ბათევი და თითქმის რთველი. ღიდი ძალი ღვი-

ნო მოგვივიდა. ასე გაშინჯეთ, ჭურჭელს ველარა შოთლობენ ტკბილის შესანახათ.

ზაიმართა ვხლავე ვაქანალიები. ვაი ღვინის ბრალი და ვაი იმისი, ვინც შეესწრობა ღუქანში, როცა ზოგიერთა აზნაურ-ვაჭბატონები სვამენ. იმ დღეს ი. ზ. კინალამ ხანჯლით ეეკუწნათ მათ კეთილშობილებათ: ჩ. და მ. წვრილმან ჩხუბებს ხომ ევრაინ დასთვლის.

ჩვენი სოფელი ვაჭრული მიმართულებისაა. ღელა-კაცებიც კი ვაჭრობენ; ასე გაშინჯეთ სასულიერო წოდების თანამდებობის ხალხიც კი ვაჭრობს. მრთი დიაკვანია აქა, რომელსაც ღუქანი აქვს გამართული; ეს სამ ადგილას ვაჭრობს. ისეთი ახალუხი აცვია, როგორც ყასაბსა...

მოვიდა დრო ჭორიკანობისა და კამპანიებისა; ლამის ზოგიერთა აქაური კაცი ღელა-კაცათ გახდეს. მრთი ვილაჩ ჩ—ვა ისე ჭორიკანობს, როგორც ზნეობით დაცემული, გარყვნილი ღელა-კაცი. ეს კიდევ ცოტაა. სოფელში დაიწყო პროპაგანდა: სასოფლო შკოლის წინააღმდეგ აზრებს ატარებს ხალხში. არ ვიცი მხოლოდ რა ჰსურს ამ ვაჭბატონს: შკოლა უნდა დაკეტოს, თუ მასწავლებელი დაითხოვოს და სხვა დააყენოს. ეს კაცი მაკვირვებს მე; შინ გაზდილი აზნაურშილი და ესე ჭკვიანი რო არ შეიძლება! აქამდის კერძო ცხოვრებაში რუ-სოხა ბაძავედა, ის იყო ამისი იდეალი, ვხლა ვეგეტარიანისტობს, ხორცს როდი სჭამს!

იქას მოგახსენებდით: ეს პირი ჩვენს შკოლაზედ ცუდ რამეებს აერცვლებს ხალხში. მაგრამ ვინ რას გაუგონებს? მართალია, ხალხი ყურს არ ათხოვებს მას, მაგრამ შესაძლებელია, რომ მან შკოლას სხვა რითიმე მავლენლობა მიანიჭოს ტყუილათ კი არ არის ნათქვამი: „ცოლიანს თავისი ცოდოები სხვაში ებლანდებოდაო!“

სხვაფრივ ჩვენსკენ მშვიდობიანობა სუფევს ჯერ-ჯერობით. როგორც იქნე-

ბა ვავატარებთ ამ ცეცხლში, რომელიც ზამთარს ცოტა პურზე და ბევრს ღვინოზედ. იოსებ დამკვირვებადე.

რუსული უსხო ქვეყნები

ოსმალითი

მოგვეყავს რამდენიმე ალაგი იმ კერძო წიგნიდამ, რომელიც ჩვენ მივიღეთ ამ დღეებში ადრიანოპოლიდამ ერთის ქართველისაგან, რომელიც იქაურს რუსის ჯარში მსახურებს:

„...აქ ახალი ამბავი ჯერ-ხანად ეს არის, რომ ჩვენმა ჯარმა დაიხია უკან და რაკი ჩვენს ნადგომს ალაგებში მსამალებმა დაუწყეს ხალხს ხოცვა-ჟლეტა კვალად ქრისტიანებსა, ამისათვის ისევე წინ წავიწიეთ და მსმალოს ჯარისაგან დაკავებული ქ. ჩურლუ ისევე ჩვენმა ჯარმა დაიჭრა და ოსმალები უკან დაბრუნდნენ უწინააღმდეგოთ, თუმცა კი გულ-სევდით სავსენი.

„ამასთანავე როდობის მთაში ოცი ათასი მსმალოს ყარტალ-ყურტალი ჯარია შეკრებილი რამოდენიმე ზარბაზნით და ხშირად ვაითარეშებენ ხოლმე მახლობელ ქრისტიანის სოფლებზედ და მუსრს ავლებენ; აგრეთვე ღონის ყაზახებიც დაირყვეს. ამისთვის ჩვენი ერთი დივიზიონი მლადიკავკაზის პოლკისა ზარბაზნებით და ქვევით ჯარით მიდიან საომრად ამ მშვიდობიანობის დროს.

„სადაც ამ უკანასკნელ დროს ჩვენი ჯარი დაიჭრს მიჯნას ამ ზამთარსაც იქ გააყოლებს და იქნება ისეც მოხდეს, როგორც ჯერ-ხანად შინაგანი ალიაქათი გვაჩვენებს, რომ ზამთარმა ხელახლად ომი მოგვიტანოს“...

— სალონიკის ლუბერნატორა გაუგზავნია სტამბოლში დეპეშა, რომლიდამაც ვტყობულობთ, რომ სერესის მახლობლად აჯანყებულ ბოლგარიელებსა და მსმალოს ჯარს შუა ფიცხული შე-

უნდა დაეკრათ ცხენებისთვის, ოთხ ვერსზე იქნებოდა ჩვენგან. რამდენიმე ბიჭი კიდევ შეჯდა ცხენებზე და მარდათ გაეკანენ იმათვენ.

მყენი მგებრები იყვნენ. ცხენები გომოსდნენ ნიშანს; გაშმაგებული მხედრები ხელ-მარჯვეთ სცემდნენ უიმისოთაც გაცოფებულ ცხენებს.. აი ჯგუფიდან რამდენიმე ცხენი უფრო გამოირჩა და წინ წამოვიდა, ისინი თანდათან უფრო სტოვებენ თავიანთ ამხანაგებს... მრთი ამ წინა ცხენებთაგანი უცებ დაეცა, მხედარი მარდათ გადმოხტა ცხენიდან; ცხენი წამოხტა, ისევე დაეცა...

— აოი! ცხენ ქვე გაუსქდების, გაისმა ხალხში ხმა.

მრთმა ლურჯმა ცხენმა მოისხლიტა ყველა ცხენები უკან.

— ბეჩავ, ჩემო ლურჯა! დაიძახა ერთა ხვევისურმა ცხენებში ოახლოდნენ;

გაგიჟებული ლურჯა აღარ ემორჩილება თავის დაქანტულ პატარა მხედარს და უქცევს სწორე გზიდან. ცხენი გამოსცდა მიჯნას; აგერ გადმოხტა ერთ თხოილზე და ძირს ბურთივით დასცა თავის მხედარი.

— აოი! შაისმა მთელ ხალხში, ბიჩინაგა ქვე გადმოავდ ცხენმ.

ხალხში შესდგება დიდი ჩოჩქალი. ღელაკაცები წივილ-კივილით გარბიან გადმოვარდნილ მხედრისაკენ...

მზე თითქმის გაღიხარა, როდესაც შეგვიწვიეს სადილათ. ღარბაზივით ნაგებ სახლში ერთ მხარეზე ჩამოვმჭკრივდით კაცები, მეორე მხარეზე გამოჭკრივდნენ ქალები. აგერ მოგვართვეს ტაბლაც და სადილობა დაიწყო. მალევე გულის მორთულობაზე ლურჯი შილა ჰქონდათ აფარებული (ეს მგლოვიარობის ნიშანია).

სუფრის მოლოას იჯდა ის ჩვენი საქონელში ნანახი ქალი ნათელა; მისი სიმშვენიერე ვხლა უფრო ძრიელ მიტაცებდა. შევნიშნე, რომ ის რაღაც ძალიან მალ-მალ იხედებოდა ვაქების სუფრის ერთ კუთხისაკენ. წარბის ტყე მალმალ ირხეოდა და მის კამკამი თვალეზილამ ჰკრთებოდა რაღაცა ღელვა. დავაქქრდი იმ მხარეს, საითაც ნათელა იყურებოდა. იქ იჯდა ერთი ახალგაზდა ბიჭა სუფთა ტანისაპოსით მოსილი. ახლად ამოსული უღოვაშები და ხუჭუჭი წვერი უშვენებდა იმას შეხედულობას. მოკლე ჩოხის გულის პირი და ვიწრო შარვლის ტოტები მთლათ სკლატებით ჰქონდა მორთული; წელზედ ერთყა ლილებით მოჭედილი ქამარი და გრძელი ხანჯალი. მარჯვენა ცერზე გავეკეთებინა ჩხუბში სახმარი ბეჭდები. მისი შეხედულობა, მოძრაობა, ლაპარაკი ცხადად

ტაკება მომხდარა 12 ლენობისთვის და ჩვენი ჯარები დაამარცხეს. სერესა და პიუსტენდის შუა დიდ-ძალი ჯარი არის მოგროვილი აჯანყებულებისა.

— ბაზეთს „ტაიმსში“ დაბეჭდილი დეპეშა გვაცნობებს, რომ სტამბოლის თოფის-წამლისა და იარაღის საკეთებელ ქარხნებში მუდამ დღე დაღამე გაუწყნარებელი მუშაობა არის; ამ გვარივე გაცხარებული მუშაობა არის აგრეთვე სტამბოლის არე-მარე ციხეებზედ და სიმაგრეებზედაც.

ინფლისი

ლონდონის გაზეთი „სტანდარი“ ამბობს, ჩვენ შევიტყუეთ, რომ რუსეთი მალე წინადადებას მისცემს ევროპის უმთავრეს სახელმწიფოებსა, რომ ხელ-მეორედ შეიკრიბოს კონგრესი და აღმოსავლეთის საქმეებზედ მოილაპარაკონ.

ტელეგრაფები

(ხალხთა-შორის ტელეგრაფის სააგენტოსი)

ვენა, 2 ნოემბერს. ლენერალ სკობე-ლემა აცნობა ლულო-ბურგასის იქით მყოფ ოსმალოს ჯარებისა და ციხეების უფროსებს, რომ დღე. ტოტლებენისაგან მოუვიდა იმას ბრძანება სოღდერისაკენ გასწიოს წინ იმან (სკობელემა) თავის ჯირები.

პარიჰი, 3 ნოემბერს. რუსის ელჩი ორლოვი მისბადენში წავიდა გუშინ.

სტამბოლი, 2 ნოემბერს. ჩილიბოპოლის კაპისიამ მიიღო თითქმის შეუტყუელად პროექტი აღმოსავლეთ რუმელიის (სამხრეთ ბოლგარიის) გამგეობისა, რომელიც ოსმალეთის მთავრობამ შეაღდგინა.

პეტერბურგის ბირჟა, 4 ნოემბერს.

(ხალხთა-შორის ტელეგრაფის სააგენტოსი)

ბანკის ბილეთები: მან. კაბ. პირველი გამოცემის — 96—76

მეორესი	— — — —	95—75
მესამესი	— — — —	95—50
მეოთხესი	— — — —	95—50
აღმოსავლეთის	— — — —	91—50
ოქრო, 1/2 იმპერიალი	— — — —	9—35
თვით. თავად-აზნ. ბანკის გირაოს ფურცელი	— — — —	— — —
შინაგანი 5%	სესხის ბილეთები:	მან. კაბ.
პირველი სესხის	— — — —	235—50
მეორე სესხის	— — — —	228—75
1 მანეთი ლირს:		
ლონდონი	— — — —	23—19/32 ჰენსი
ამსტერდამი	— — — —	119—50 ცენტი
ერლინი	— — — —	201—50 ჰენსი
პარიჰი	— — — —	240—50 სანტიმი
პეტერბურგის კრასინი	— — — —	2—50 —

ბანკსაღებანი

თფილისის სააღმოსავლეთ-მამულო

ბანკისაგან

ბამგეობა თფილისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა სადგილ-მამულო ბანკისა შპალოესად დამტკიცებულის წესდების მე-16 საფუძვლის ძალით, აცხადებს, რომ ამა 1878 წლის 9 ქრისტეშობისთვის, შუადღიდან, ქალაქ თფილისში ბანკის სადგომში, სოლოლაკის ქუჩაზე ნ. შორანოვის სახლში № 3, იქნება საზოგადო გაცემად (ხელ-მეორედ გასყიდვა არ იქნება) იმ ქვემო მოყვანილ პირთ შტრას მამულისა, რომელთაც არ შემოიტანეს დროზედ ბანკიდან აღებულის სესხის დანიშნული გადასახადი ფული, როგორც ამ ბანკის წესდების §§ 29, 30, 34 და 36 მოითხოვენ:

საზინოვისა, თ. მიხეილ პატას ძის, სახნავი მიწა და ტყე სულ 2074 დესიატინა და 420 ოთხ-კუთხი საყენი. თელავის უეზდის სოფ. აბაღდაბაში, ზემო-ხოდაშენში და ახმანში. სრული ვალი აქვს ამ მამულს—13,

865 მან. და 90 კაბ. გადაუხდელი სარგებელი და თენისა—591 მან. 8 კაბ. სულ 14 456 მან. და 98 კაბ.

გოლაქაშვილისა, თ. ილია ზაალის ძის, სახნავი, სათიბი, საბალახე და ტყე სულ—3042 დესიატინა. სიღნაღის უეზდის სოფ. შიაურში. სრული ვალი—39,616 მან. 88 კაბ.

უორლანაძის, პასილის, ზაქარაისი და მიხეილის ნიკოლოზის ძეთა, ნატალია ნიკოლოზის ასულისა და ღარია ივანეს ასულისა, სახნავი, სათიბი, საბალახე და ტყე, სულ 584 დესიატინა და 880 ოთხ-კუთხი საყენი, თფილისის უეზდის შილიზის აგარაში. სრული ვალი—3,961 მან. 69 კაბ. გადაუხდელი 538 მან. 60 კაბ. სულ 4,500 მან. 29 კაბ.

პრისთავების, თ. რაფიელისა და იოსების დავითის ძეთა, სახნავი, სათიბი და ტყე, სულ—900 დესიატინა, თაონეთის უეზდის სოფ. ბოკორში. სრული ვალი—5,356 მან. 33 კაბ. გადაუხდელი 268 მან. 4 კაბ., სულ 5,624 მან. და 37 კაბ.

შალიკოშვილისა, თ. პონსტანტინე როსტომის ძისა, თ. თ. ნიკოლოზ, ბიორგის და მიხეილის დიმიტრის ძეთა, მართა დიმიტრის ასულისა და სალომე პანტელიმონის ასულისა,—სახნავი, სათიბი, საბალახე მიწები, ტყე, ბაღი და ვენახი, სულ 1,446 დესიატინა 2294 ოთხ-კუთხი საყენი, ბორის უეზდის სოფ. სკრაში. ვალი 32,733 მან. 18 კაბ. გადაუხდელი აქვს კიდევ—1,371 მან. 49 კაბ., სრული ვალი—34,104 მან. 67 კაბ.

ორბელიანისა, თ. ვახტანგ ვახტანგის ძისა—სახნავი, სათიბი, საბალახე მიწები და ტყე, სულ 1,977 დესიატინა და 1,280 ოთხ-კუთხი საყენი, თფილისის უეზდის სოფლებში ძველ-ღუმანის, ჩანჩურაში, ცახის-საყდარში, საჭარლოში და ძარტეფანის-სოფელში. ვალი—13,886 მან. 80 კაბ., გადასა-

ამტკიცებდნენ მისსაც სულის კვეთებას. შიშობათ გადინდავდა ხოლმე აღზნებული თვალებით ქალისკენ.

— აკერ ის ბიჭი, მე რომ გითხარით მაშინ! ხედავ, ნათელა და ის როგორ უტყვირან ერთმანეთს? წამომიჩურჩულა ბაბრიელმა, რომელიც ჩემ გვერდით იჯდა.

ამ დროს მოგვაწოდეს ორი ყანწი არაყი.

— შესვით, კესანე, შესვით! ბეითხრა ხევესურმა.

ჩვენ დავლიეთ, ამ სუფრიდამ ისე აიშალა ხალხი, რომ სრულდებით არ უთქვამთ სიმღერა (თუმც ეს წლის წირვა იყო კვდრისთვის გამართული).

მხოლოდ მალ-მალ ატყდებოდა ხოლმე აყალ-მაყალი, რომელიც სხვების თანაშემწევობით ისევე მალე იშლებოდა.

აქედამ წაგვიყვანა ერთმა ხევესურმა თავის სახლში რაადენიმე კაცი და მღვდელიც.

შეიქნა აქაც სმა და სიმღერა.

— რას ლლაველუებთ, ვაჟო? მოიტანეთა ფანდურ, არ ქქონა? ღაიძახა ერთმა ხევესურმა.

ამ დროს გადმოაწოდეს ბეროს ხონგურის მაგვარი, მაგრამ უფრო სქელი და უმნოთ ნათალი საკრავი. სიმები ზედ შექანებოდნენ. ბერომ შემოიღო ფხვი-ფხვზედ და დაუწყო ფანდურს ჩხაკი-ჩხუკი, ზედაც დამღეროდა:

„პრიქა, ბაჩაყაურო, ღათეია შემოგხედებისა.

„იციან ბუდამაყრელთა შორის მოქნევა ხმლისაო;

ხევი ჩადება, ჩახრჩობა წუნკალა ხევესურისაო;

„შეინახიდი ლამაზად ნახეთქი თავრიგლისაო. . .“

— იპი რახლად დავცინის ქლოზიან გულამაყრელი! ღაიძახა ერთმა.

ბერომ დაუკრა რალაც ლიკურის მაგვარი. ჩამოდგა ერთი ქურქით და გრძელ ბეწვიანი ტყავის ქუდით მოსილი ხევესური და დაიწყო ხტუნვა-თამაშობა; ხან ერთ ფეხ აიღებდა მაღლა და ათამაშებდა, ხან მეორესა...

— ბერო! ბალობისასა წაწალ არ გყონდა? რახლად უმღერდი იმას? ღაიძახა ერთმა.

ბერომ გადისვა ხელი თავის გრძელ უღვაშებზე, ახედ-დახედა თავის ფანდურს და დაიწყო:

„წაწალოვ, წაწალოვ!

„ჩავითოველა საკალოვ

„რად არ ჩვენკენ ჩამოივლი

„შე ღეთისაგან ბამწვაროვ? . . .“

3. 8.

(დასასრული შემდეგი №-ში)

ხად—591 მან. 8 კაპ., სრული ვალი 14,477 მან. და 88 კაპ.

მრბელნიანის, თ. მახტანგ მახტანგის ძისა, სახნაფი, საბალახე, სათიბი მიწები და ტყე, სულ 1,434 დესიატ., 1,120 ოთხ-კუთხი საყენი, მფილისის უეზლის სოფლებში—მუსიკალაში და შინდლარში.

ვალი—10,942 მან. 47 კაპ., გადასახადი კიდეც—467 მან. 8 კაპ., სულ 11,416 მან. 34 კაპ.

ამილახვირის, თ. ამირინდო ამირინდოს ძის, სახნაფი და საბალახე მიწები, სულ—145 დესიატინი 1,756 ოთხ-კუთხი საყენი, ზორის უეზლის სოფ. ნაწრეტს.

ვალი—2,984 მან. 31 კაპ., გადასახადი—139 მან. 21 კაპ., სულ 3,123 მან. 52 კაპ.

ანდრონიკაშვილის, თ. ზაქარია იესეს ძის, სახნაფი, საბალახე და სათიბი მიწები და ჩიქენარი, სულ 4,765 დესიატინა, მფილისის უეზლის სოფელ ლომბალოსთან.

ვალი—59,686 მან. 23 კაპ., გადასახადი—3,049 მანეთი, სრული ვალი 62, 735 მან. და 38 კაპ.

სულთანოვის, ხეჩატურ როსტომის ძისა, ერთ-ეტაჟიანი ქვეთ-კირის სახლი, მიწით 38 ოთხ-კუთხი საყ. და 7 ოთხ-კუთხი არშინი, ქ. მფილისში, მე-II განყოფილებების მე-13 უჩასტკაში, ჰაელაბარში.

ვალი 377 მან. 4 კაპ., სულ 412 მან. და 18 კაპ.

ტმრ-მიქიტინიანის, შრისტეფორე ნიკიტის ძისა, სამ ეტაჟიანი ქვეთ-კირის სახლი თავის ყველაფრით და მიწით 634 1/2 საყ., ქ. მფილისში, მე-II განყოფილებას მე-12 უჩასტკაში, ნიკოლაივის ქუჩაზე, ჩელურეთში.

ვალი აქვს—77,287 მან. 59 კაპ., გადასახადი—4,347 მან. 5 კაპ., სულ—81,634 მან. და 64 კაპ.

სულხანოვის, მარიამ ივანეს ასულის, ა) ერთ-ეტაჟ. ქვეთკ. დუქანი, ბ) ორი სამ-ეტაჟ. ქვეთკ. დუქანი, ორი ორ-ეტაჟ. ქვეთკ. დუქანი და გ) ერთ-მეტი ერთ-ეტაჟიანი ქვეთკირის დუქანი თავის მიწით 276 ოთხ-კუთხი საყ. და 7 არშინი. ქ. მფილისში; ა) I განყოფ. მე-7 უჩასტკაში, ბ) მე-II განყოფ. მე-14 უჩასტკაში ჩელურეთში.

ვალი—17,126 მან. 77 კაპ., გადასახადი—874 მან., 60 კაპ., სულ 18,001 მან. 37 კაპ.

თმთრბის, ზლანა ზურაბის ძის, ა) სამ-ეტაჟიანი. ქვეთკირის სახლი სამ ეტაჟიანის ქვეთკირის ფლიგელით და სარდაფით, ბ) ორ-ეტაჟ. კითკ. სახლი სამზარეულოთი, მიწით 125 ოთხ-კუთხი საყ. ქ. მფილისში—1 განყოფ. 1 უჩასტკაში, დავიდოვის ქუჩაზე.

ვალი—6,337 მან. 19 კაპ., გადასახადი—385 მან. 91 კაპ., სულ—6,723 მ.

პავლიანის, იაკობ სვიმონის, ძის

ორ-ეტაჟიანი ქვეთკირის სახლი სარდაფით, და სხვა შენობებით, მიწით—72 ოთხ-კუთხი საყენი. ქ. მფილისში, 1 განყოფილებაში მე-5 უჩასტკაში, ნემცების ქუჩაზე.

ვალი—5,761 მან. 6 კაპ., გადასახადი—367 მან. 10 კაპ., სულ 6,128 მან. 19 კაპ.

ამბაშინის, კნენა ანნა ნაზარის ასულისა, ა) ორ-ეტაჟიანი ქვეთკირის სახლი ერთ-ეტაჟიანი ფლიგელით და სარდაფით და ბ) ერთ-ეტაჟიანი ქვეთკირის სახლი, ადგილით 178 ოთხ-კუთხი საყენი. ქ. მფილისში I განყოფ. მე-4 უჩასტკაში, შილიამენოვის ქუჩაზე.

ვალი—52,748 მან. 19 კაპ., გადასახადი—2,591 მან. 80 კაპ., სულ 55,339 მან. 99 კაპ.

ამირალოვის, ისაკ მოსეს ძის, ერთ-ეტაჟიანი ქვეთკირის სახლი სარდაფით და ყველა კუთვნილებით და ადგილით—490 ოთხ-კუთხი საყენი. ქ. ზორში.

ვალი—781 მან. 45 კაპ., გადასახადი—65 მან. 98 კაპ., სულ—847 მან. 43 კ.

მეხტიანის, სადიყ-მსკარ-ოღლის, ორ-ეტაჟიანი ქვეთკირის სახლი, ბლით და ადგილით—547 ოთხ-კუთხი საყენი. ქ. მფილისში I განყ. მე 9 უჩასტკაში, ბოტანიკურ ბაღთან.

ვალი—1,200 მან., გადასახადი 66 მ. 88 კაპ., სულ—1,266 მან. 88 კაპ.

მანნაძის, თ. ივანე ბააღურის ძის, ორი ზვართან ცარიელი მიწით; ერთი ზვრის სიგრეცა—1,789 ოთხ-კუთხი საყენი, მეორეს—სიგრეცე 124 საყენი, სიგანე აღმოსავლეთის მხრით 28 1/2 საყ. და დასავლეთის მხრით 27 საყ., სიღნაღის უეზლის სოფ. ბაკურციხეს.

ვალი—1,200 მან., გადასახადი—47 მან. 80 კაპ. სულ 1,247 მან. 80 კაპ.

მავზანოვის, კნენა ეკატერინა ბიორგის ასულის, სახნაფ-სათიბი მიწა და ტყე—308 დესიატინა და 555 ოთხ-კუთხი საყენი მელაღის უეზლის სოფ. ძონდოლში.

ვალი—2,000 მან. გადასახადი—100 მან. 80 კაპ., სულ 2,100 მან. 80 კაპ.

მანნაძე, თ. ბიორგი ნიკოლოზის ძის, ვენახი მიწით 1 დესიატინა 1,200 ოთხ-კუთხი საყენი, სიღნაღის უეზლის სოფ. ბაკურციხეს.

ვალი—500 მან., გადასახადი—37 მან. 20 კაპ., სულ—537 მან. 20 კაპ.

მავზანოვის, თ. ზაქარია ივანეს ძის, ვენახი ადგილით—7 დესიატინა და 920 ოთხ-კუთხი საყენი, მელაღის უეზლის სოფ. ძურდღილაურს.

ვალი—2,000 მან., გადასახადი—100 მან. 80 კაპ., სულ—2,100 მან. 80 კაპ.

მაჭრობა (ტორგი), ბანკის წესდების მე-19 მუხლის ძალით, დიწყება შემომოყვანილი ვალის ჯამიდან, რომელსაც მიემატება გადასახადისა და საერო ხარჯის გადაუხდელი ვალი. ბანკის თავნ-

ვალში შეიძლება შეტყობის წესდებების გირაოს ფურცლებზე (საკლდეტის-სტები) მანეთი მანეთისათვის, შეიძლება აგრეთვე, ბანკის დათანხმებით, ეს ვალი მამულის მსყიდველზე გადავიდეს; ვალის გათასხადი და აგრეთვე სხვა ხარჯი კი ნაღდ ფულათ უნდა იქნეს ბანკში შეტანილი.

თუ სპირეელი ვაჭრობის დროს (ტორგის დროს ე. ი. ამ 1878 წლის 9 ქრისტეშობისთვის, არ გაიყიდა შემოსვენებული მამულები, ამ შემთხვევაში, ბანკის წესდების მე-22 მუხლის ძალით, დანიშნული იქნება მეორე და უკანასკნელი ვაჭრობა 23 ქრისტეშობისთვის ამავე 1878 წლისათვის. (3—2)

თფილისის გუბერნიის თავად-ანაწართა საზოგადოება რეალურ გელ მოსწავლეთა რეფორმისათვის მამხს თვისის რეორმისათვის სახლს 10—12 ოთახს დიდის ეზოთი ან ბლით. მისაც ჰსურს ამ გვარის სახლის გაქირაება. უნდა მიჰპართოს „საზოგადოების“ სეკრეტარს, ნ. დ. მანანოვს, სოლოლაკში, ძონსულის ქუჩაზე, № 4. (3—1)

თფილისის ვაჭარი ივანე ნიკოლოზოვი უცხადებს მფილისის და სხვა ქალაქების პატიოსან საზოგადოებას, რომ გვიყიდნია მერობის ქალაქებიდან 200 ცალი საკერავი მაშინები, ასე იგი: დიდრონი წაღების საკერავი მაშინები, ბალკონიანი პარტროის ბელაშევისის, რუჩნოისა—ორი ძაფიანი, ერთი ძაფიანი; სისტემა ტეეტრონისა, მანსჭელისა, მილლერ, მილსონის, ზინგერის, მედიუმის, პოლოაკ შმიტისა, ლურჯი პრიოლი, სიმსონის.

ხალის მაშინები, სისტემა: ბრუნონია, გერმანია, რენანია, ჩორტუნა, ზინგერი, საქსონია და ლიტერუანცერი, შატულა, სამსინია, ეკსპრეს-ორიგინალი პრინცესა და მილლერ მილსონის კაქლის ყუთიანი.

ისყიდება ძალიან იაფათ და პირობით იძლევა, ვიდრე სამის წლის ვადითა.

მასწავლით კერვას და მაშინების მოხმარებას მალაზიაში უფულოთა.

მალაზია იპოვება შუაბაზარში, მასპაროვის ლუქნებში.

ივანე ნიკოლოზოვი. (3—1)

გამოვიდა და ისყიდება თფილისში, მხოლოდ ზაქარია ბრიქტოროვის ძავეკაზიის საწიგნო მალაზიაში, ახალი წიგნი, ლიტოგრაფის ყდითა (სურათითა):

„სახალსო მეჯლისი“

სხვა და სხვა ახალი სიმღერები

თქმული

ბიორგი ი. სპანდარ-ნოვისაგან.

შასი 30 კაპეიკი, მხოლოდ ნარდათ მყიდველთათვის შეიძლება ფასის დაკლება.—იქვე ისყიდება აგრეთვე „ანბანი“ ი. ბოგებაშვილისა. შასი 10 კაპ. (5—1)